

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-360/22-Z

Název	Základní umělecká škola Rudolfa Firkušného Napajedla
Sídlo	Komenského 305, 763 61 Napajedla
E-mail	zusnap@zlinedu.cz
IČ	46311131
Identifikátor	600001547
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Lenka Hanáčková
Zřizovatel	Zlínský kraj
Místo inspekční činnosti	Komenského 305, 763 61 Napajedla
Termín inspekční činnosti	14. 3. 2022 – 16. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a to podle příslušného školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola Rudolfa Firkušného Napajedla (dále „ZUŠ“ nebo „škola“) vzdělává žáky v uměleckých studijních zaměřeních hudebního oboru a výtvarném oboru. Výuka se uskutečňuje v sídle školy v Napajedlích a třech dalších místech poskytovaného vzdělávání (dále „pobočka“) v prostorách místních základních škol v Babicích, Halenkovicích a Topolné. ZUŠ pro svou činnost využívá první a druhé patro budovy. V přízemí se mimo jiné nachází zkušebna místní cimbálové muziky a koncertní sál Klášterní

kaple, kterou může ZUŠ využívat pro prezentaci výsledků žáků. ZUŠ se aktivně podílí na společensko-kulturním dění v místě školy a okolních obcích vlastními koncerty a výstavami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vize vycházející z podmínek školy a cílů základního uměleckého vzdělávání je orientovaná na žáka, jeho vybavenost v daném uměleckém oboru a vzájemnou činnou spolupráci žáků je postupně naplňována. Na řízení školy se podílí zástupkyně ředitelky školy, která se účelně věnuje delegovaným činnostem. Součástí pedagogického řízení školy jsou přehledně zpracována a v praxi naplňována kritéria pro hodnocení vzdělávacích činností, záměr dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, hospitační záznamy a podnětné informace pro práci učitele v uměleckém vzdělávání. Pedagogický sbor je stabilní a postupně dochází k přirozené generační obměně. Z celkového počtu 23 pedagogických pracovníků u dvou ředitelka školy uznala předpoklad odborné kvalifikace. Další vzdělávání podporované vedením školou je realizováno dle plánu a návrhů pedagogů. Získané poznatky se vhodně promítaly do výuky žáků v jednotlivých studijních zaměřeních. Vhodná pozornost je věnována začínajícím vyučujícím. Učitelé, kteří vyučují příbuzná studijní zaměření se v rámci dalšího vzdělávání zajímají o studium metodik výuky těchto nástrojů, především s ohledem na nové moderní světové trendy a úspěšně je uplatňují v praxi.

Prostředí školy je esteticky upraveno a aktuálně doplňováno instalacemi tvorby žáků výtvarného oboru. Vhodnou součástí informovanosti žáků a rodičů je zveřejňování významných aktualit z uměleckého života. Organizace využití jednotlivých místností z velké části eliminuje zvukovou prostupnost. Podmínky pro výuku jsou na standardní úrovni. Učebny jsou pro výuku žáků příjemné a podnětné. Žáci mají ve škole možnost si zapůjčit kvalitní hudební nástroje z bohatého nástrojového inventáře, který je průběžně obnovován a doplňován o hudební nástroje k novým studijním zaměřeních. Zakoupením cembala škola žákům umožňuje hrát repertoár staré hudby na dobovém nástroji, což jim přiblíží autentičnost tónů a celkové melodie skladby. Výuka souborové hry probíhá v učebnách individuální výuky, které však neposkytují to správné a žádané prostorové a materiální zázemí pro práci v souboru. V rámci projektové činnosti škola obnovila informační a komunikační technologie, financovala asistenta pedagoga a účast vyučujících na jejich dalším vzdělávání. Zlepšila se úroveň materiálně-technických podmínek školy včetně postupné modernizace učeben.

Pro svou každodenní činnost měla škola jasně stanovená pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Využívané prostory jsou zabezpečené elektronickým systémem a vzhledem k absenci čipů pro žáky je málo vhodný pro výuku v základní umělecké škole.

Pro obohacení vzdělávání žáků školy je přínosná dlouhodobá a efektivní spolupráce se Společností přátel Základní umělecké školy Rudolfa Firkušného Napajedla. Ta se významně podílí na realizaci nadstandardních aktivit, pořádání koncertů a patnáct let na realizaci letního hudebního tábora. Ten naplňuje koncepční záměr účinné spolupráce žáků v tzv. táborovém orchestru. ZUŠ aktivně spolupracuje s místní knihovnou, klubem kultury a se školami i v místě poboček.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vyučovací hodiny v individuální výuce v hudebním oboru byly organizačně dobře promyšlené. Použité metody a formy práce s žáky byly přiměřené jejich věku, individuálním schopnostem a míře nadání a převážně vycházely ze standardních metodik výuky nástrojové hry. U žáků byla rozvíjena jejich nástrojová technika a hudební projev, rozvíjena tvorba

kvalitního zdravého tónu jako základu hry na nástroj vůbec. Žáci studijního zaměření hra na žesťové dechové nástroje jsou vyučováni podle nejnovějších metodických trendů. Velký prostor je věnován metodě Caruso, zaměřené na práci s dechem, nátiskem a celkovým uvolněním. Žáci takto získají správné návyky, což jim následně ulehčuje zvládnutí nástrojové techniky a stylového a osobitého výrazu. Ve všech sledovaných hodinách vyučující závěrem zhodnotili její průběh, upozornili na klady a slabiny, stanovili postup k jejich odstranění, zadali úkoly pro domácí přípravu. Hodiny s mladšími žáky měly formálně spíše standardní průběh, (stupnice, etudy, přednes), ve vyšších ročnících byli žáci vedeni více k samostatnosti, především při studiu přednesové literatury.

Škola poskytuje velkou škálu možností naphnění povinnosti kolektivní interpretace především pro žáky dechového a smyčcového oddělení. Činnost v souborech je zaměřena na pěstování a kultivování hráčské souhry a spolupráce v různých uskupeních a na vytváření stylového hudebního výrazu. Žáci v nich budují znalosti a dovednosti rytmické souhry, čisté intonace, koncentrace, sebereflexe a společné koordinace, vnímání pokynů a gest vedoucího soboru či dirigenta. V souborové hře (žesťový soubor, dechovka, smyčcový soubor) dokázali interpretovat své party v rámci celku ale i zvlášť podle svých individuálních předpokladů a schopností, rytmicky a intonačně přesně a čistě. V rámci výuky byli žáci vedeni především k výrazu a stylovosti jednotlivých skladeb. Souborová hra byla vedena jako zkouška velké dospělé kapely, což žáky velmi baví a motivuje. Repertoár žesťového komorního souboru je orientován na kompozice či transkripce skladeb od dob renesance až po současnost, repertoár dechovky tvoří čtyřhlasé úpravy lidových písní. Smyčcový soubor hrál intonačně a rytmicky velmi přesvědčivě, jeho zvuk byl velmi zvučný a čistý, dynamický a kultivovaný, což umožňuje tónová kvalita hry jeho členů. Učitelé vedou soubory s vynikající znalostí metodicky práce s orchestrem, opírají se o vlastní zkušenost a samostudium. Na hře cimbálové muziky je patrné, že žáci hrají a zpívají s radostí a mají možnost osvojit si řadu lidových písní

Hudebně-teoretický předmět Hudební nauka byl didakticky a organizačně velmi dobře promyšlen. Vhodné střídání a proporční vyváženost jednotlivých úseků (praktické melodicko-rytmické části a hudebně-teoretické) udržovalo pozornost a aktivitu žáků po celou dobu vyučovací hodiny. Po teoretickém seznámení se stavbou stupnice si žáci začali praktickou aktivitou upevňovat získanou vědomost. Zadané úkoly žáci zvládali. Vzhledem k menšímu počtu žáků se jim vyučující mohl individuálně více věnovat a práce byla efektivnější. Po praktické části žáci procvičovali psaní not do sešitu a pracovali s notovým zápisem. V závěrečném shrnutí dominovala pozitivní zpětná vazba s připomenutím nových poznatků.

V souladu s cíli formulovanými ve školním vzdělávacím programu jsou žáci výtvarného oboru soustavně a citlivě vedeni k autentickému projevu a rozvíjení svých výtvarných dovedností. Individuální přístup k žákům byl vhodně doplňován skupinovými formami výuky. Do výuky byla vhodně implementována také práce s uměleckými díly využitá jako motivace či inspirace tvůrčích činností. Praktická ateliérová výuka byla tradičně doplňována receptivními činnostmi – např. exkursemi za výtvarným uměním. V průběhu lekcí žáci projevovali vysokou míru tvůrčí angažovanosti, stejně jako schopnost samostatného uvažování a konstruktivní sebereflexe. Zjevná dlouhodobá vnitřní motivace žáků k tvorbě je vhodně podporována. Kromě rozvoje výtvarně-vyjadřovacích kompetencí jsou žáci vedeni také ke kritickému myšlení a humanitním hodnotám. Žáci adekvátně reagovali na podněty a problémové otázky vyučující v průběhu celého vyučovacího bloku. Při přípravě barev byly nenásilně využívány a opakovány teoretické znalosti žáků. Výuka ve smíšené skupině byla částečně diferencována s ohledem na připravující se absolventy. Samostatnost žáků se projevila v jejich vlastní tvůrčí činnosti, ve zvládnutí výtvarné techniky a také při přípravě

i úklidu pomůcek a pracovního místa. V závěru vyučovacího bloku proběhlo sebehodnocení a vrstevnické hodnocení a společné vyhodnocení dosažených vzdělávacích cílů a jejich další zpracovávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení žáků probíhalo průběžně, na konci hodiny proběhlo shrnutí se zadáním domácích úkolů. V hudebním oboru v individuální i kolektivní výuce žáci prokázali, že zvládají podle svých osobních schopností a předpokladů technickou i výrazovou stránku svých nástrojů na kvalitní úrovni, v souladu se studijním plánem daným školním vzdělávacím programem. Ve škole je systematicky sledována úspěšnost žáků v průběhu studia a jejich dosažené výsledky. Případné problémy jsou projednávány v pedagogické radě a následně přijata opatření směřující k nápravě. Kontinuální sledování úspěšnosti absolventů a absolventů hlásících se na střední školy a vysoké školy uměleckého nebo pedagogického zaměření je ve škole dlouhodobě evidováno a vyhodnocováno a současně je podporována spolupráce bývalých absolventů se školou. Vysoký počet hudebních uskupení a pěveckých sborů motivuje žáky k dosahování dobrých výsledků a umožňuje jim aktivní činnost v odpoledních hodinách a také naplňuje dlouhodobou vizi školy. Na bohatou koncertní a výstavní činnost žáků má nepostradatelný vliv aktivní podíl učitelů na akcích školy. Přínosem pro rozvoj sociálních mezigeneračních vztahů jsou vystoupení pro obyvatele domů pro seniory. Tradici mají absolventské koncerty a výstavy. Výtvarná tvorba žáků je také prezentována ve výstavní síni v základní škole. Všechny aktivity pro veřejnost vhodně doplňují zviditelnění ZUŠ a motivují případné zájemce o vzdělávání v některém uměleckém oboru, či studijním zaměření. V době omezeného prezenčního vzdělávání žáci prezentovali své výsledky na webových stránkách školy a také dle dané situace na tradičních akcích města a obcí.

Závěry

Vývoj školy

- Rozšíření nabídky studijních zaměření žesťových nástrojů.
- Vznik dechového souboru.
- Obměna pedagogického sboru.
- Vybudování knihovny s odbornou literaturou.

Silné stránky

- Kvalita souborové hry pro jednotlivé hudební nástroje nebo skupinu nástrojů s velkou škálou kolektivní interpretace především pro žáky dechového a smyčcového oddělení.
- Prezentace tvorby žáků obou oborů na veřejnosti s aktivním přístupem vyučujících.
- Systematická a promyšlená příprava výuky s využíváním poznatků z dalšího vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Absence vhodné zkušebny pro souborovou hru.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vybudovat samostatnou zkušebnu pro souborovou hru.
- Zajistit funkční využití zabezpečení vstupních dveří do prostoru základní umělecké školy v době výuky.

- Vyučujícím cimbálové muziky doporučujeme věnovat zvýšenou pozornost studiu metodiky souborové a orchestrální hry.
- Skladby pro soubor dechovka doporučujeme zaměřit na úpravy soudobého dechovkového repertoáru.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Rudolfa Firkušného Napajedla s motivačním názvem „Neučíme se pro školu, ale pro život“ s platností od 1. 9. 2021
2. Školní matrika ve školním roce 2021/2022 vedena k datu inspekce
3. Třídní knihy vedené ve školní ve školním roce 2021/2022
4. Pedagogické řízení školy ve školním roce 2021/2022 k datu inspekce
5. Vnitřní předpis o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků účinný od 1. 11. 2015
6. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2021/2022
7. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekce
8. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2020/2021
9. Webové stránky školy <http://www.zusrf.cz/>
10. Školní řád základní umělecké školy ze dne 1. 9. 2020
11. Dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci nově přichozích učitelů k datu inspekce
12. Dokumentace k hodnocení finančních a materiálních podmínek k datu inspekce
13. Dokumentace k zajištění podmínek bezpečnosti a zdraví žáků ve školním roce 2021/2022 k datu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P. O. Box 125, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.z@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marcela Orságová,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Marie Grebeníčková,
kontrolní pracovnice

Mgr. Evžen Uher,
odborník pro umělecké vzdělávání

Mgr. Marcela Orságová v. r.

Bc. Marie Grebeníčková v. r.

Mgr. Evžen Uher v. r.

Ve Zlíně 8. 4. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Lenka Hanáčková,
ředitelka školy

.....

V Napajedlích